

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

संस्कृत विशारद (बी.ए.) – बहिःस्थ (नविन अभ्यासक्रम २०१९-२०)

परीक्षा : जून-जुलै – २०२२

सत्र २ रे

विषय: आर्ष महाकाव्ये आणि पुराणे (19E426)

दिनांक : ११/०७/२०२२

गुण : ८०

वेळ : स. १०.०० ते १.००

सूचना : सर्व प्रश्न अनिवार्य.

- प्र. १. सर्वेषां श्लोकानाम् अनुवादं माध्यमभाषया कुरुत । (१८)
- १) एतस्मिन्नेव काले तु प्रतीपः क्षत्रियर्षभः । तपस्तेपे सुतस्यार्थे सभार्यः कुरुनन्दन ॥
  - २) स्वयंवरे किल प्राप्ता त्वमनेन यशस्विना । राघवेणेति मे सीते कथा श्रुतिमुपागता ॥
  - ३) इदमेवामृतं प्राहू राज्ञि राजर्षयः परे । वनवासं भवार्थाय प्रेत्य मे प्रपितामहाः ॥
  - ४) द्वादशैतानि वर्षाणि राष्ट्रद्विप्रोषिता वयम् । त्रयोदशोऽयं संप्राप्तः कृच्छ्रः परमदुर्वसः ॥
  - ५) यया मूलफले सृष्टे जाह्नवी च प्रवर्तिता । उग्रेण तपसा युक्ता नियमैश्चाप्यलंकृता ॥
  - ६) सुदेषणां प्रत्युपस्थास्ये राजभार्या यशस्विनीम् । सा रक्षिष्यति मां प्राप्तां मा ते भूदुःखमीदृशम् ॥
- प्र. २. ससन्दर्भं स्पष्टीकुरुत । (केचन त्रयः) (१८)
- १) लोकानितो ब्रजतमन्तरभावदृष्ट्या पापीयसस्त्रय इमे रिपवोऽस्य यत्र ।
  - २) विश्वं विचक्षते धीरा योगराद्धेन चक्षुषा ।
  - ३) क्रीडस्यमोघसंकल्प ऊर्णनाभिर्यथोर्णुते ।
  - ४) आसं युधिष्ठिरस्याहं पुरा प्राणसमः सखा ।
  - ५) निशि भान्त्यचलेन्द्रस्य हुताशनशिखा इव ।
- प्र. ३. कौचन द्वौ प्रश्नौ सविस्तरम् उत्तरत । (२४)
- १) मन्वन्तरादिकालविभागविषये सविस्तरं लिखत ।
  - २) विराटनगरे स्वस्वगुप्तरूपविषये पाण्डवाः द्रौपदी च परस्परं किं किं निवेदितवन्तः ?
  - ३) रामेण चित्रकूटशोभा कथं वर्णिता ? वनवासम् अधिकृत्य के विचाराः प्रकटिताः च ?
- प्र. ४. केचन द्वे टिप्पण्यौ लिखत । (१२)
- १) सीतानसूययोः पतिव्रताधर्मविषये परस्परं वार्तालापः
  - २) शन्तनोः गङ्गादर्शनं तयोः प्रथमसंवादः च
  - ३) जयविजयशापवृत्तान्तः
- प्र. ५.अ. सन्धीन् विगृह्णीत । (केचन चत्वारः) (०४)
- १) पुंसोऽभ्रमाय
  - २) परमिदम्
  - ३) ह्यपि
  - ४) त्वयाहम्
  - ५) भुञ्जंश्चतुर्दश
- प्र. ५.आ. रूपपरिचयं कुरुत । (कानिचन चत्वारि) (०४)
- आगतम् , समनुवर्तते , मुनीनाम् , मयि , विहस्य